

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою
«Банківська справа»
(назва освітньої програми)

на тему:
«Роздрібний банківський бізнес: сучасний стан та перспективи
розвитку»
(назва теми)

Виконавець:

студентка центру заочної форми
навчання

Коєва С.В.

(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Деркач Ю.Б.

(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Розвиток цифрових технологій сприяє появі новітніх тенденцій у роздрібному бізнесі банків: використання у дистанційному обслуговуванні додатків смартфонів; здійснення операцій, що не вимагають фізичної присутності клієнта; обслуговування у режимі 24/7. У фінансовій індустрії роздрібний бізнес виступає джерелом високих прибутків, що обумовлює високу конкуренцію. Зазвичай, у цьому сегменті ринку конкурентна боротьба відбувалась між банками, однак вплив діджиталізації сприяв її загостренню між банками та ІТ-компаніями. Стає очевидним, щовигляд класичного банківського ритейлу зміниться і цей процес прискориться під впливом кризи, спровокованої пандемією COVID-19.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних засад функціонування роздрібного банківського бізнесу та надання практичних рекомендацій щодо удосконалення цієї діяльності банків в сучасних умовах.

Завдання дослідження:

узагальнити теоретичні засади сутності роздрібного банківського бізнесу, розкривши при цьому зміст поняття: «роздрібний банківський бізнес», визначити сучасні тенденції розвитку роздрібного бізнесу банків;

проаналізувати законодавче підґрунтя, що регулює роздрібну діяльність банку;

дослідити стан депозитного та кредитного портфелів фізичних осіб;

проаналізувати платіжні операції та операції з банківськими металами;

дослідити роздрібний бізнес АТ КБ «Приватбанк»;

визначити перспективні напрями підвищення безпеки роздрібного бізнесу банків.

Об'єктом дослідження є економічні відносини, пов'язані з наданням банками послуг фізичним особам .

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади функціонування роздрібного бізнесу банків.

Методами дослідження є загальнонаукові прийоми і методи досліджень: метод аналізу та синтезу; метод групування, порівняння та узагальнення економічних показників; метод фінансового аналізу та метод спостереження.

Інформаційною базою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних економістів; науково-методична література; законодавчі та нормативні акти, що регулюють діяльність банків; фінансові звіти банків; статистичні дані НБУ; матеріали періодичних видань та Інтернет-ресурси.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (56 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 76 сторінок. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 3 таблиці, 23 рисунка.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи бакалавра опубліковано статтю: _____.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи роздрібного банківського бізнесу» розглянуто зміст поняття «роздрібний банківський бізнес»; визначено особливості сучасного розвитку роздрібного бізнесу банків; розглянуто нормативно-правові акти, що регулюють цей сегмент.

У другому розділі «Практичні аспекти функціонування роздрібного бізнесу банків» проаналізовано кількісні показники, що характеризують стан кредитного та депозитного портфелів фізичних осіб, платіжні операції та операції з банківськими металами; досліджено особливості функціонування роздрібного бізнесу АТ КБ «Приватбанк».

У третьому розділі «Перспективні напрямки підвищення безпеки роздрібного бізнесу банків» досліджено проблеми безпеки функціонування банківського бізнесу, розглянуто шляхи підвищення кібербезпеки проведення операцій у банківському ритейлі.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити наступні висновки:

1. Роздрібний банківський бізнес — це самостійна форма банківської діяльності основними характерними рисами якої є: чітко виражені склад і структура послуг; цільова спрямованість на обслуговування фізичних осіб; соціальний характер; трансформація заощадженні населення у інвестиції. Діджиталізація банківського роздрібного бізнесу сприяла розвитку відкритого банкінгу, впровадженню хмарних технологій, підвищенню кібербезпеки, використанню чат-ботів, штучного інтелекту (ШІ). Питання кібербезпеки банківської діяльності не регулюються на законодавчому рівні.

2. У період соціально-економічних потрясінь 2013-2015 р. портфель споживчих позичок банків суттєво скоротився. Проте, починаючи з 2017 р., відбулося відновлення цього показника, характерним є переважання споживчих кредитів над іншими видами кредитів населенню. Частка коштів фізичних осіб склала 43% у зобов'язаннях банків, зростаючи протягом 2015-2019 р., проте переважають короткострокові депозити строком до 6 місяців. У 2015-2019 р. банки активно співпрацювали з картковими платіжними системами та системами переказу коштів, операції з банківськими металами банки проводять не дуже активно, надаючи перевагу торгівлі зливками та монетами ніж розміщенню депозитів в золоті.

3. Лідером серед банків на ринку депозитів населення є АТ КБ «Приватбанк», його частка складає більше 30 %, хоча в аналізованому періоді простежується її скорочення. Портфель кредитів населенню АТ КБ «Приватбанк» зростав у 2015-2019 р., домінували карткові кредити — 76% від загального портфелю кредитів населенню, іпотечні кредити — 17%, споживчі — 5%. Банк торгує золотими і срібними зливками та монетами. У сфері грошових переказів АТ КБ «Приватбанк» пропонує клієнтам грошові перекази, співпрацюючи з PRIVATMONEY, WESTERN UNION, MONEYGRAM та іншими платіжними системами. АТ КБ «Приватбанк» є

безперечним лідером на ринку платіжних карток. Станом на 31.12.2019р. банк емітував майже 51% активних карток від загальної кількості. У 2016-2019 роках доходи банку від роздрібного бізнесу зростали, станом на 31.12.2019 р. АТ КБ «Приватбанк» більше всього було отримано процентних доходів – 54,8%, комісійних доходів -41,2%, інші доходи склали – 4%.

4. Під впливом цифровізації умови ведення роздрібного бізнесу банків міняються дуже швидко, що істотно впливає на його, кібербезпеку. Розв'язання проблем кібербезпеки пропонуємо вирішувати на рівні центрального банку шляхом створення департаменту інформаційної безпеки, впровадження систему оперативного обміну інформацією у випадку виникнення кібератак, а також на рівні окремого банку шляхом впровадження моделі визначення несанкціонованого переказу грошових коштів в системах дистанційного банківського обслуговування.

АНОТАЦІЯ

Коєва С. В. «Роздрібний банківський бізнес: сучасний стан та перспективи розвитку»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «072 Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньою програмою «Банківська справа». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2020.

У роботі розглянуто теоретичні аспекти поняття, «роздрібний банківський бізнес», визначено особливості сучасного розвитку роздрібного бізнесу банків; розглянуто нормативно-правові акти, що регулюють цей сегмент.

Проаналізовано кількісні показники, що характеризують стан кредитного та депозитного портфелів фізичних осіб, платіжні операції та операції з банківськими металами; досліджено роздрібний бізнес АТ КБ «Приватбанк».

Досліджено питання безпеки функціонування банківського бізнесу, розглянуто шляхи підвищення кібербезпеки проведення операцій у банківському ритейлі.

Ключові слова: банку, клієнт, послуга, депозит, кредит, картка, дохід

ANNOTATION

Koieva S. «Retail banking: current status and development prospects»
thesis for Bachelor degree in specialty «072 Finance, Banking and Insurance»
under the program «Banking», Odessa National Economic University
Odessa, 2020

The theoretical aspects of the concept, "retail banking business", features of modern development of retail business of banks are considered in the work; the normative-legal acts regulating this segment are considered.

Quantitative indicators characterizing the state of credit and deposit portfolios of individuals, payment transactions and transactions with bank metals are analyzed; the retail business in JSC CB "Privatbank" is investigated.

Problems of security of functioning of banking business are investigated, ways of increase of cybersecurity of carrying out operations in bank retail are considered.

Keywords: bank, client, service, deposit, credit, card